

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
BIURO MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

Al. Niepodległości 218 * 00-911 Warszawa 62
tel. (48) 261-874-124, fax (48) 261-874-490

Warszawa, dnia 22 października 2018r.

2425/VII/2018

Dotyczy: petycji z dnia 25 września a 2018r., skierowanej do Ministra Obrony Narodowej.

Szanowny Panie,

działając w imieniu Dyrektora Biura Ministra Obrony Narodowej, w odpowiedzi na petycję z dnia 25 września 2018r., skierowaną przez Pana do Ministra Obrony Narodowej, w sprawie podjęcia inicjatywy zmiany treści art. 224 *ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018r., poz. 1459 z późn. zm.)*, uprzejmie proszę o przyjęcie następującego wyjaśnienia.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres obowiązków służby wojskowej jest *ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej*, zwana dalej „*ustawą*”, w której określone zostały między innymi szczegółowe formy i sposoby realizacji przez obywateli obowiązku obrony Ojczyzny, wyrażonego w art. 85 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Historyczny proces kształtowania się regulacji art. 224-228 *ustawy* prowadzi do wniosku, że nie wszystkie osoby, na które nałożono obowiązki wynikające z *ustawy*, realizują je w sposób należyty. Stopniowe dodawanie do art. 224 *ustawy* odpowiednich norm sankcjonujących określone zachowania, wynikało z faktycznych okoliczności, z którymi spotykały się organy wojskowe, egzekwując od obywateli przestrzeganie ustawowych obowiązków.

Podobny przypadek występuje w aktualnie procedowanym projekcie *ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (UD297)*. Wskutek licznych przypadków odmawiania przez obywateli poddania się postępowaniu sprawdzającemu, w celu nadania przydziału mobilizacyjnego na stanowisku, na którym wymagane jest poświadczenie bezpieczeństwa, koniecznym stało się dodanie do art. 224 *ustawy* przepisu ust. 4a, w którym wskazano, że „kto wbrew obowiązkom wynikającym z *ustawy* lub przepisów wydanych na jej podstawie, nie dopełnia obowiązku złożenia wypełnionej ankiety bezpieczeństwa, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności”.

Odnosnie zmiany treści art. 224 *ustawy* w zakresie normy sankcjonującej, poprzez określenie alternatywnie granicy 1 miesiąca dla kary ograniczenia wolności lub określenie, że czyny stypizowane w art. 224 podlegają rozpoznaniu na podstawie przepisów regulujących postępowanie w sprawach o wykroczenia,

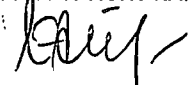
wskazać należy, że obecna norma sankcjonująca przedmiotowego przepisu jest precyzyjna i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych.

Wykładni przedmiotowej normy dokonał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 maja 2009r., sygn. akt III KK 25/09. Podniósł, że w sankcji normy określonej w art. 224 *ustawy* wskazano na zagrożenie karą ograniczenia wolności lub grzywny, bez oznaczenia granic wymiaru tych kar. Takie określenie zagrożenia karami, nierzadkie w przypadku wykroczeń stypizowanych w części szczególnej Kodeksu wykroczeń, nie budzi żadnych wątpliwości w przedmiocie kategorii czynu zabronionego. Inaczej jest natomiast w przypadku czynów stypizowanych w odrębnych ustawach, a więc pozostających poza zbiorem wykroczeń określonych w Kodeksie wykroczeń. Nieoznaczenie górnej granicy wymiaru kary ograniczenia wolności lub grzywny, przesądza wówczas, że zagrożone nimi typy czynów zabronionych są występками. Gdyby bowiem ustawodawca, typizując określony czyn w odrębnej ustawie, traktował go jako wykroczenie, to wyznaczyłby górną granicę wymiaru kary ograniczenia wolności lub grzywny w wysokości nieprzekraczającej granic określonych w przepisach części ogólnej Kodeksu wykroczeń. Nieoznaczenie górnych granic tych kar nakazuje przyjąć, że ustawodawca ich wymiaru nie ogranicza, zatem ustala go na poziomie górnych granic przewidzianych dla występków.

Reasumując zatem, należy stwierdzić, że zakres czynów zabronionych, określony w art. 224 *ustawy*, nie powinien podlegać modyfikacji, poza inicjatywą podjętą w projekcie ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (UD297). Podobnie kwestia sankcji przewidzianej za naruszenie niniejszego przepisu, nie budzi wątpliwości, ponieważ należy ją odczytywać jako występpek.

Z poważaniem

RADCA PRAWNY
BIURA MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

Elżbieta CISZEŃSKA